

ยุทธธรรมเคลื่อนที่

►► เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นช่องทางในการ “ติกลงร้องทุกข์” สำหรับประชาชนที่ประสบปัญหาทางกฎหมายให้มีโอกาสได้รับความช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว และทั่วถึง เพื่อให้คำปรึกษาทางกฎหมาย รับเรื่องราวร้องทุกข์ รับเรื่องขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหาย ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา รวมทั้งการรับเรื่องขอความคุ้มครองพยานในคดีอาญา และเพื่อให้เกิดกระบวนการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระยะเวลาการบริหารงานที่ผ่านมา กระทรวงยุติธรรมโดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ได้เปิด **ยุติธรรมเพื่อประชาชน** รวมทั้งสิ้น ๗๘ แห่ง มีภารกิจในการบริการคือ การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย และการรับเรื่องราวร้องทุกข์

ผลการดำเนินงานในระยะเวลาการบริหารงานที่ผ่านมา สามารถให้คำปรึกษาทางกฎหมาย และรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่ผ่านสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และผ่านกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ดังแสดงในตารางด้านท้ายนี้

นอกจากนี้ จากนโยบายยุติธรรมเชิงรุก กระทรวงยุติธรรมได้จัดทำ **โครงการยุติธรรมเคลื่อนที่** ซึ่งถือเป็นการสร้างมิติใหม่ของการให้บริการและการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายที่รวดเร็ว ได้ผล และครบวงจร โดย

กระทรวงฯ ได้จัดหน่วยเคลื่อนที่ลงไปที่คำปรึกษาและรับเรื่องราวร้องทุกข์ ทำการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่ประชาชนเปรียบเสมือนกฤษฎีกาของประชาชน เช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาล รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการรับเรื่องขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหาย ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา และรับเรื่องขอคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดกระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างรวดเร็ว สร้างความเชื่อมั่นและเห็นว่ากระทรวงยุติธรรมเป็นที่พึ่งของประชาชนได้เมื่อได้รับความไม่เป็นธรรม กรณีตัวอย่างในการให้การช่วยเหลือผ่านคลินิกยุติธรรม

กรณีประชาชนจากอำเภอพระแสงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ขอความช่วยเหลือทางกฎหมายและขอความคุ้มครอง กรณีได้รับผลกระทบจากนายทุนผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับที่ดินซึ่ง นายพิระพันธุ์ สาลิรัฐวิภาค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และคณะได้เดินทางลงพื้นที่เพื่อรับฟังและแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองให้กับชาวบ้านกว่า ๗๐๐ คน ที่ได้เข้าร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม โดยขอให้ตรวจสอบความถูกต้องในการครอบครองที่ดินของบริษัทเอกชนซึ่งชาวบ้านเชื่อว่าได้ออกเอกสาร น.ส.๓ ก. ทับที่ดินในแนวเขตป่าไม้ถาวรและแจ้งข้อหาบุกรุก

สถิติของปริมาณเรื่องที่เข้ามาขอรับคำปรึกษา/ร้องทุกข์/ขอความช่วยเหลือ

ปี	การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย	เรื่องร้องทุกข์ที่ดำเนินการภายในจังหวัด	เรื่องร้องทุกข์ที่ส่งต่อ กพส. (กพส.ดำเนินการ)	รวม
งบประมาณปี ๒๕๕๒	๒๒,๐๗๑	๓๔๔	๖๙๘	๒๓,๑๑๓
งบประมาณปี ๒๕๕๓	๖,๐๘๓	๑๐๑	๒๗๐	๖,๔๕๔
รวม	๒๘,๑๕๔	๔๔๕	๙๖๘	๒๙,๕๖๗

สถิติของจำนวนประชาชนในการขอรับคำปรึกษา/ร้องทุกข์/ขอความช่วยเหลือ

ปี	การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย	เรื่องร้องทุกข์ที่ดำเนินการภายในจังหวัด	เรื่องร้องทุกข์ที่ส่งต่อ กพส. (กพส.ดำเนินการ)	รวม
งบประมาณปี ๒๕๕๒	๒๓,๔๗๗	๓๗๘	๖๙๘	๒๔,๕๕๓
งบประมาณปี ๒๕๕๓	๖,๕๙๘	๑๓๔	๒๗๐	๗,๐๐๒
รวม	๓๐,๐๗๕	๕๑๒	๙๖๘	๓๑,๕๕๕

กับชาวบ้านที่เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ของชุมชนเนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ และจากการตรวจสอบของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พบว่าพื้นที่พิพาทเนื้อที่ ๓๓๐ ไร่ ซึ่งชาวบ้านถูกแจ้งความข้อหาบุกรุกนั้น น่าจะมีที่มาโดยมิชอบ จากการปฏิบัติการเชิงรุกกรณีนี้ทำให้ชาวบ้านมีความมั่นใจว่ารัฐสามารถให้ความเป็นธรรมกับพวกเขาได้ นอกจากนี้จะให้ความรู้ทางกฎหมายแล้วยังได้นำกรณีนี้มาเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่ดินระดับชาติตามนโยบายของรัฐบาลอีกด้วย

กรณีประชาชนจากอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย และขอความเป็นธรรม กรณีนายทุนผู้มีอิทธิพลบุกรุกที่ดินที่อำเภอเกาะยาว และมีการเพิกเฉยในการดำเนินการโดยคาดหวังให้คดีขาดอายุความ นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และคณะ ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบเยี่ยมให้กำลังใจ ซึ่งได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายจนนำไปสู่การ

จัดกิจกรรมพร้อมกัน ๓ จุดในพื้นที่ชุมชนบ่อนไก่ ชุมชนบวรรังสี และลานวัดตอรีพอยท์ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ มีประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว แจ้ง

- (บน/ล่าง) พิธีเปิดโครงการ ๕ ปี ยุติธรรมเพื่อประชาชน “ติ๊กลองร้องทุกข์ที่คลินิกยุติธรรม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและรับเรื่องราวทุกข์จากประชาชน

ฟ้องร้องดำเนินคดีในที่สุด ทำให้ประชาชนมีขวัญกำลังใจ และเชื่อมั่นในกระทรวงยุติธรรมมากยิ่งขึ้น

กรณีนายศิวรักษ์ ชูติพงษ์ วิศวกรชาวไทยถูกทางการประเทศกัมพูชากล่าวหาและจับกุมในข้อหาจารกรรมข้อมูล การบินของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นอกเหนือจากการดำเนิน งานโดยกระทรวงการต่างประเทศแล้ว กระทรวงยุติธรรมได้ ส่งทีมงานเดินทางไปยังประเทศกัมพูชาโดยทันที เพื่อ ประสานงานกับกระทรวงยุติธรรมของกัมพูชาเพื่อให้ นาง สีมาภักษ์ ณ นครพนม เข้าเยี่ยมบุตรชาย

ในระยะเริ่มต้นโครงการคลินิกยุติธรรมเคลื่อนที่มีแผน ดำเนินงานเป็นระยะเวลา ๕ ปี เริ่มจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยในปีแรกได้มุ่งเน้นการจัดการคลินิกยุติธรรม เคลื่อนที่ตามชุมชนต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๕๐ เขต เขตละ ๒ ครั้ง รวม ๑๐๐ ครั้ง และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีแผนที่จะกระจายลงพื้นที่ให้ทั่วกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล รวมถึงทุกจังหวัดทั่วประเทศ

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมได้สั่งการให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ให้บริการเชิงรุก โดยให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่ประชาชน

ถึงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง จึงจัดให้มีโครงการยุติธรรมเคลื่อนที่ ๕๐ เขต กรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ของประชาชน การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย การรับเรื่องราวร้องทุกข์ การรับคำขอคุ้มครองพยาน กองทุน ยุติธรรม และช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลย ในคดีอาญา โดยมีผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือนเมษายน - กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ มีประชาชนที่มารับบริการขอคำ ปรึกษา ๘๓ ราย ร้องทุกข์ ๑๒ ราย รับความรู้ ๒,๐๖๒ ราย และรับเอกสารเผยแพร่ ๒,๑๕๐ ราย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ โครงการคลินิก ยุติธรรมเคลื่อนที่ได้ดำเนินการต่อเนื่องและขยายพื้นที่ นอกจาก กรุงเทพมหานครแล้วยังดำเนินการในภูมิภาค ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว ๖ ครั้ง ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ พังงา ระยอง อุบลราชธานี ลพบุรีและขอนแก่น มีผู้ร่วมกิจกรรมทั้ง สิ้น ๔,๕๓๔ ราย ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้จัดโครงการ ยุติธรรมเคลื่อนที่เพื่อช่วยเหลือเหยี่ยวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากเหตุการณ์ความไม่สงบจากการชุมนุมทางการเมือง เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ณ บริเวณ สยามสแควร์ และวันเสาร์ที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือจำนวน ๔,๔๒๐ ราย จำนวน ๕,๒๐๔ เรื่อง โดยได้ดำเนินการแล้วประสาน คณะกรรมการฯตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เช่น กรณีทรัพย์สินเสียหาย ถูกโจรกรรมหรือไฟไหม้ จำนวน ๔๖๐ เรื่อง กรณีประชาชนทั่วไป หาบเร่ แผงลอย ทรัพย์สินเสียหาย ขาดรายได้ ๓,๖๔๙ เรื่อง นอกจากนี้ยังประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น กรุงเทพมหานคร กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงยุติธรรมดำเนินการเอง เช่น ช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายฯ สนับสนุนค่าธรรมเนียมศาล และค่าใช้จ่ายในการฟ้องคดี โดยการดำเนินการคลินิก ยุติธรรมเคลื่อนที่ดังกล่าว นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้เป็นประธานในการจัด กิจกรรมและเยี่ยมชมกิจกรรมทั้ง ๓ จุด รวมทั้งรับเรื่องร้องทุกข์จากประชาชนด้วยตนเอง ■

● (ซ้าย/ขวา) นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค เป็นประธานเปิดโครงการ ยุติธรรมเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ณ ศูนย์เยาวชน ชุมชนบ่อนไก่

